

Vi lär oss om: Blötdjur – Snäckor, sniglar, musslor och bläckfiskar

Filmens innehåll

Snäckor, musslor och bläckfiskar verkar kanske väldigt olika varandra, men de är alla blötdjur! I den här filmen ska vi undersöka blötdjuren. Vi går igenom hur de ser ut utanpå och inuti, hur de förökar sig och vilka egenskaper de har. Vi lär oss samtidigt begrepp som *radula*, *sifon* och *hermafrodit*. Visste du att snäckornas parning kan pågå i 20 timmar? Eller att musslan har en fot? Vi lär oss även att det finns ett släkte av bläckfiskar som fortfarande har ett yttre skal!

Programmet är indelat i kapitel:

- Vad är blötdjur? (00:41-02:05)
- Snäckor och sniglar (02:06-05:59)
- Musslor (06:00-09:37)
- Bläckfiskar (09:38-14:24)
- Sammanfattning (14:25-SLUT)

Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll enligt läroplan:

Biologi (mellanstadiet)

- Djurs, växters och andra organismers liv.
- Hur djur, växter och andra organismer kan identifieras, sorteras och grupperas.

Biologi (högstadiet)

- Hur organismer identifieras, sorteras och grupperas utifrån släktskap och utveckling.

Filmfakta

Ämne: Biologi

Ålder: Från 11 år (M, H)

Speltid: 15 minuter

Svenskt tal med svensk text

Produktion: FWU, Tyskland

Inlärningsmål:

- Att lära sig om de gemensamma dragen för blötdjuren, samt lära sig blötdjurs egenskaper.

Vi lär oss om: Blötdjur – Snäckor, sniglar, musslor och bläckfiskar

Innan filmen

Vad vet vi?

Vet du vad ett blötdjur är? Vilka djurarter kan vi hitta här? Vilka egenskaper har de? Diskutera tillsammans i klassen. Skriv ned de viktigaste stödorden som nämns under diskussionen.

Diskussionsfrågor

Det är viktigt att läraren/ledaren förbereder övningarna kring filmen och funderar igenom hur diskussioner och svar ska hanteras. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Anpassa gärna materialet och fördela eventuellt frågorna bland grupperna. Följande frågor är indelade i kapitelordning.

Vad är blötdjur? (00:41-02:05)

- Vad är ett ryggradslöst djur?
- Kan du ge några exempel på ryggradslösa djur?
- Vilka gemensamma fyra huvuddelar består ett blötdjur av?
- Vad är en *radula*? Vad används den till?
- Varför har de flesta blötdjur i dag inget skal?

Snäckor och sniglar (02:06-05:59)

- Vad är det för skillnad på snäckor och sniglar?
- Var lever de flesta snäckor och sniglar?
- Vad är *gälar* för något?
- Vad är speciellt med *Vinbergssnäckan*?
- Hur skyddar sig vinbergssnäckan mot hot, väder och uttorkning?
- Vilken funktion har mantelhålan?
- Hur många tentakler har vinbergssnäckan och vad används de till?
- Vad är *krypsulan* för något?
- Vad innebär det att vinbergssnäckan är *hermafrodit*?

Musslor (06:00-09:37)

- Vart lever musslor?
- Varför har musslan ett skal, och vad består det av?
- Vad använder musslan sitt skal till?
- Vad betyder det att många musslor är *sessila*?
- Hur äter och andas musslor?
- På vilket sätt hjälper musslor till att rena vårt vatten?

- Vad använder musslan sin fot till?
- Vad är *byssus* och hur använder musslan det?
- Vad är *sifoner* och hur använder musslan sifonerna?
- Hur går musslans befruktning till?

Bläckfiskar (09:38-14:24)

- Hur många armar har en bläckfisk?
- Varför har de flesta bläckfiskar inte något hårt skal längre?
- Vad var *ammoniterna*?
- Vad är speciellt med bläckfiskordningen *pärlbåtar*?
- Vilken funktion har *tratten* för bläckfisken?
- Vilken funktion fyller bläckfiskens bläck?
- Vilken funktion har bläckfiskarmarnas *sugkoppar*?
- Vad är speciellt med bläckfiskarnas hud?
- Vad är speciellt med bläckfiskens intellekt?

Sammanfattning (10:35-SLUT)

- Vad tyckte du om filmen?
- Hur skulle du sammanfatta det som filmen tar upp?

Efter filmen

- Gå tillbaka till diskussionen kring vad eleverna visste innan filmen. Kan ni lägga till eller ta bort något från listan? Resonera tillsammans.

Uppgifter

Fördjupning

Dela in klassen i lämpliga grupper. Varje grupp väljer en enskild art ur blötdjuren. Till exempel en av alla havssnigelarter, flodpärlmusslan, blåmusslan, eller jättebläckfisken.

Grupperna letar reda på mer information om djuret och gör ett fördjupningsarbete. Eleverna kan använda sig av böcker, tidskrifter, filmer och internet för att leta information och redovisar sedan sina arbeten i form av en presentation för resten av klassen.

Ammoniterna

Dela in klassen i grupper om två eller tre elever. Låt de leta reda på mer information om de utdöda ammoniterna. Vilka var de? Hur såg de ut? Vart levde de? Vilka funktioner hade de? Eleverna kan leta information i böcker, tidskrifter, filmer och på internet. Grupperna illustrerar det de tagit reda på på stora pappersark och delar med sig med resten av klassen.